

Werdykt sędziego głównego DMR w sprawie partii T.Janik – K.Noworacki granej w dniu 13 marca 2011 r. w Nakle.

Opis zdarzenia

Zawodnik, grający czarnymi wykonał prawidłowe posunięcie na szachownicy (długą roszadę), zapisał go na blankiecie i przełączył zegar.

Przeciwnik zgłosił sędziemu nieprawidłowość twierdząc, że wieża przy roszadzie przeszła przez pole b8 atakowane przez białopolowego gońca. Ta reklamacja powinna zostać oddalona.

Sędzia uznał reklamację i stwierdził, że nie wolno było wykonać długiej roszady.

Zawodnik grający czarnymi dostosował się do zakazu sędziego, wykonał inny ruch królem i kontynuował sesję gry.

W trakcie trwania meczu nikt nie zażądał przywrócenia pozycji, w której doszło do reklamacji zawodnika grającego białymi bierkami.

Protokół meczowy został podpisany przez kapitanów drużyn, ale po meczu kapitan zespołu zawodnika grającego czarnymi bierkami złożył reklamację dotyczącą naruszenia przepisów gry FIDE.

Zastosowane, przy rozpatrywaniu protestu, przepisy gry FIDE z dnia 1 lipca 2009:

Wprowadzenie do Przepisów Gry FIDE

Artykuł 3.8 – Posunięcia króla

Artykuł 4.4a – Wykonanie roszady

Artykuł 4.6b – Niemożliwość cofnięcia prawidłowo wykonanego posunięcia

Artykuł 5 – Partia zakończona

Artykuł 13.1 – Obowiązek sędziego

Orzeczenie sędziego głównego

Partia została uznana za rozpoczętą i następnie przerwana przez sędziego meczu. Nastąpiła weryfikacja rezultatu partii na 0: 0.

Uzasadnienie werdyktu

Zarówno zawodnik, który stwierdził nieprawidłowość, jak i sędzia meczu, wykazali się nieznajomością podstawowych przepisów gry FIDE o ruchu bierki.

Zawodnik grający czarnymi powinien wskazać na nieprawidłowość werdyktu i zaprzestać kontynuowania gry.

Kapitan zawodnika grającego czarnymi bierkami powinien odnotować na odwrocie protokołu meczowego swoje zastrzeżenia co do wydanego werdyktu sędziego meczu.

Długa roszada wykonana została w sposób zgodny z przepisem FIDE, tzn. zawodnik najpierw przesunął króla na pole c8, a następnie postawił wieżę na polu d8.

Zgodnie z zacytowanymi powyżej artykułami Przepisów Gry FIDE wykonanie długiej roszady było możliwe, nawet gdy pole b8 było atakowane przez bierkę przeciwnika.

Sędzia główny DMR uznał to posunięcie jako wykonane prawidłowo, z wszystkimi z tego faktu konsekwencjami, wynikającymi z cytowanych artykułów przepisów FIDE.

Punkt art. 4.4.a przepisów FIDE wyraźnie wskazuje na fakt, że jeśli zawodnik przesunął już króla o dwa pola to musi wykonać roszadę w kierunku wieży, jeśli to jest możliwe w myśl przepisów o roszadzie. Punkt art. 4.6 potwierdza, że zawodnik nie ma prawa do wykonania jakiegokolwiek innego posunięcia.

W prostej interpretacji – prawidłowo wykonanego posunięcia nie można już w żaden sposób cofnąć. Nawet sędzia nie może tego zrobić, a jeśli tak się stało w przypadku omawianej partii – jest to złamanie przepisu o wykonywaniu posunięć i taka decyzja jest nieważna.

Po błędnym orzeczeniu sędziego partia została przerwana po wykonaniu 14 posunięcia czarnych, w momencie w którym na szachownicy nie było pozycji wymienionych w art. 5 Przepisów Gry FIDE.

Nikt bowiem nie poddał partii, nie uzgodniono remisu, nie został przekroczony czas gry, nie zaistniała pozycja matowa czy patowa, nie nastąpiło 3-krotne powtórzenia pozycji, a zawodnicy nie podpisali blankietów. Taka sytuacja trwała do zakończenia sesji gry (zakończenia meczu).

To co zdarzyło się potem – było już rozgrywaniem innej partii, bowiem w dostarczonych sędziemu głównemu zapisach ruch długiej roszady czarnych nie został wykonany. W rozumieniu powyższej interpretacji była to już partia grana w innej sesji gry, nie w ramach meczu, a więc nie podlegała ocenie.

Przy rozpatrywaniu werdyktu sędzia główny korzystał z dwóch pisemnych wyjaśnień zainteresowanych partią osób: sędziego Ludwika Pazderskiego oraz zawodnika Tomasza Janika. Sędzia przyznał się do błędu i wnioskował dla siebie upomnienie, a zawodnik wnioskował weryfikację protokołu meczowego na walkower dla czarnych. Ponieważ partia została rozpoczęta w myśl przepisów FIDE, wpisanie walkoweru nie było możliwe.

Nie ma też możliwości przełożenia gry na późniejszy termin w myśl pkt. VII.3 regulaminu DMR.

W całym rozumowaniu sędzia kierował się treścią wprowadzenia do Przepisów Gry FIDE oraz art. 13.1 o konieczności dopilnowania dokładnego przestrzegania tych przepisów.

Ponieważ partia zakończyła się w inny sposób niż wynika to z przepisu art. 5, jedynym logicznym rozwiązaniem było zweryfikowanie jej jako obustronnie przegranej (0:0).

Zgodnie z pkt. XI.1 regulaminu DMR KPZSzach, werdykt sędziego głównego można zaskarżyć do Zarządu KPZSzach, powołując się na opublikowane orzeczenie.

Ulrich Jahr – sędzia główny DMR

Bydgoszcz, 17 marca 2011 r.